

Szám.

Andor,
Zakár
osenfeld
il Peti,
Almásy
, Luszt
Alice,
a, Jab-
Lénárd
Paula,
tvérek.
zirányi
Ernő,
Pálma,

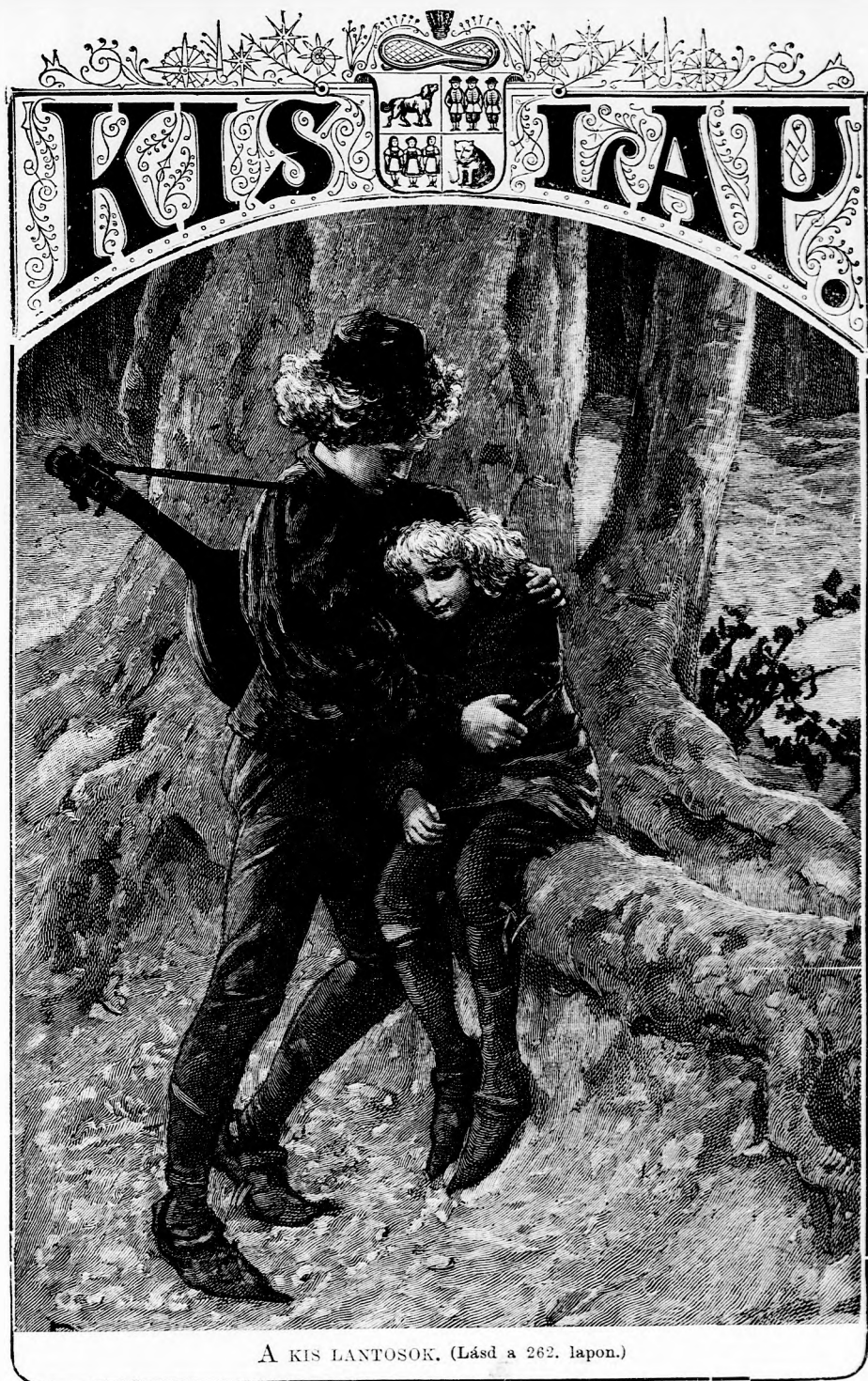
történ-
Zala-
Rüstig
yat, a
ulácska
kiadó

mában
: Jab-
Margit.

el és
nyilván
melyet
ságod-
a any-
Forgó
mely
rtedre,
kedve-
y ked-
sba. —
lvasói-
s ez a
Magy.
serez-
az az
m fog-
zerdán
rehető.
önettel
a szor-
öm. —

zinnyo-
i tábla
mából
naeum
ere 3.

m-épület.

A KIS LANTOSOK. (Lásd a 262. lapon.)

XLVII. kötet, 17. szám.

Ara negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

1894. október 21-én.

A BÜVÖS TÜKÖR.

— Beszélyke. —

AJDANÁBAN, nagyon régen, élt egy igen félre eső vidéken, mélyen benn az erdőségben, egy pásztor-ember a feleségével és kis leányával. Nagyon egyszerűen, de nagyon boldogan éldegéltek ott a nagy vadonban, távol az emberektől, minden nagyvilági zajtól és izgalomtól. Esztendőök multak, hogy a legközelebbi szegényes kis faluba sem mentek be; azt pedig csak úgy félig-meddig, hírképen hallották, hogy messze, nagyon messze, városok is vannak és a városokban sok mindenféle csodaszép dolog.

Tőlük ugyan lehetett, ők nem kívánczoktak utána; már csak azért sem, mert nem ismerték. Beérték vele, ha néha-néha valamelyik szomszéd pásztor-emberrel találkozott és elbeszélgettek.

Egy napon azonban nagy esemény történt a szerény kis család körében: az apának utra köllött kelnie, még pedig nem is csak a faluba, hanem messze, a városba. Ő maga valamikor gyerek-korában egyszer már járt ott, de a felesége még a nevét is alig tudta a városnak és ugyancsak aggódott, hogy a férje miképen fogja azt a nagy utat megjárhatni. Jól ellátta utraváló pogácsával és hosszú bucsuzás után a pásztor végre elindult.

Vagy egy hétig járt oda s ezalatt ott-hon a felesége és a kis leánya folyvást aggódtak miatta, nem éri-e baj olyan messze idegenben. Annál nagyobb volt aztán az örömük, mikor a pásztor szerencsésen haza érkezett. Tudott ám sok csodadolgot beszélni a fényes városról és nem csak beszélt, hanem hozott is különféle szép ajándékot.

A feleségének egy lapos katulyafélét hozott, melyet föl lehetett nyitni s ekkor egy sima, csillogó lap tűnt elő.

— Ezt neked hoztam. Nézz bele és mondd meg, hogy tetszik?

A fiatal asszony ámulva nézett a sima lapra és szinte megijedt.

— Jaj te! Hiszen ez valami boszorkányság...

Ebben a lapos katulyában egy asszony lakik... ni, ő is rám néz és mozgatja az ajkait, mintha beszélne... és szakasztott olyan kendővel van a feje bekötve, mint az enyém!

A pásztor jót nevetett.

— Persze hogy olyan! Mert az te magad vagy, vagyis a te képmásod. Ez nem egyéb, mint tükör. A városban mindenkinek van.

Megmagyarázta, amennyire tudta, hogy mi a tükör s a fiatal asszonynak aztán nagy öröme tölt benne. Minduntalan nézegette magát a tükörben és lassanként olyan gondolatai is támadtak, mint eddig még soha sem.

— Hogy a mult nyáron benn voltam a faluban, megbámultam a birónét, milyen szép! Pedig ha jól megnézem magamat, én még sokkal szebb vagyok.

Egy napon éppen így nézegette magát a tükörben, mikor egy jó öreg anyóka, a hegyentuli pásztor édes anyja, a faluba mentében betért, hogy kissé megpihenjen. És amint látta a tükröt, így szólt:

— Kedves lányom, én jól ismerem ezt a portékát és figyelmeztetek, hogy ez veszedelmessé is válhatik arra nézve, aki nem tudja okosan használni. Felkölti a hiuságot, a hiusággal pedig sok más rossz tulajdonság jár: irigykedés, kincsvágy, és

a sorsunkkal való elégedetlenség. Aki ebbe bele esik, az többé soha sem lesz boldog.

A pásztorné meghökkent.

— Igaz, nagyon igaz! Magamat is rajta kaptam már effélén. De véget is vetek neki!

Fogta a tükröt és eltette a láda legfenekére. Elő sem vette onnan többé és lassanként jóformán meg is feledkeztek róla.

A kis család aztán a régi módon élt tovább a maga egyszerűségében. A kis leány lassanként nagyra nőtt és örömére vált szüleinek. Szakasztott mása lett az anyjának; annyira hasonlított hozzá, hogy szinte össze lehetett volna őket tévesztetni, ha mégis a leánykát fiatalsága meg nem különböztette volna.

Évek multak s egyszer aztán nagy szomorúság köszöntött be: a jó anya halálosan megbetegedett. Érezte maga is, hogy végső órája közeledik. S eszébe jutott, hogy leánya meg fogja majd találni a tükröt és talán beleesik a hiuság gonosz betegségébe. Így szólt tehát hozzá:

— Édes lányom, én nem sokára örökre elköltözöm, de téged nem hagyok el. A ládában találsz egy lapos dobozkát s ha ezt kinyitod és a benne levő sima lapra tekintesz, meg fogsz látni engemet. Nem olyan halálra-válnak, amilyen most vagyok, hanem olyan fiatalon amilyen hajdan voltam. Minden reggel vedd elő s igérd meg nekem, hogy egész nap csak jóra fogsz törekedni; és minden este ismét végy elő és számolj be nekem. Valameddig így cselekszel, boldog leszel.

A jó anya meghalt s eltemették, megsiratták. Leánya pedig előkereste a tükröt és nagy örömére, csodálkozására csak-

ugyan ott látta az anyja képét, csak hogy fiatal korából. Hogy ez az ő saját képének vissza tükrözése, azt nem is sejtette, mert szülei soha sem mutatták neki a tükröt, az anya már régebben közölvén az apával a jó öreg anyóka intését.

A leánya tehát anyjának vélte, akit a tükörben lát. Minden reggel, minden este össze csókolta, napközben minden tetténél eszébe jutott: fog-e tudni emelt homlokkal számot adni anyjának? És erre gondolván, mindig megmaradt a jó uton.

Egy este atyja meglepte, amint beszámolt a tükörképnek. Az apa azonnal megértette s könybe lábadt szemekkel mondá:

— Ugy, ugy, édes gyermekem! Lásd mindig magad előtt a te jó édes anyádat! Az ő szeretete megőríz a rossztól még a siron tul is, mert ime, az anya aggódó szeretete azt, ami másnak veszedelmet hozhat, a te számodra áldás-adó bűvös eszközzé varázsolta!

AZ ÜVEGES HÁZ ÉS A KŐ.

— Példázatos csevegés. —

— ESİK, esik folytonosan! Mind hiába, ez már igazi makacs őszi eső, nem szünik meg egyhamar. Ma délutánra itt rekedünk a szobában.

— Jaj, de unalmas lesz!

— Nem volna unalmas, ha ti fiúk nem volnátok olyan garázdák, hanem beérnétek néha csendesebb játékkal is.

— Nem ott van a hiba, hanem ott, hogy ti leányok a legártatlanabb kis tréfára is mindjárt elpityeredtek.

Öten voltak együtt az unatkozó testvérek és talán nagy pörbe keveredtek volna a fölött, ki a hibás benne, hogy nem tudnak szobai csendes játékkal szépen elmulatni; de szerencsére ott volt a nagymama s így szólt:

— No, no, fiaim, nem ajánlom egyőtöknek sem, hogy olyan nagyon dobálózzék. Ugy járhatnátok, mint a nyáron Tónika.

— Hogy járt Tónika? Ki az a Tónika?

— Tudjátok, a nyáron falun voltam egy régi kedves ismerősömnél, Evi néninél. Csinos háza van, a ház előtt tágas, bekerített udvara. Kertjük nincs, nagy bánatára Tónikának, a néni leányának, aki nagyon szereti a virágot. Hogy legalább valamicske virágja legyen, az udvar egy részét elkerítették s Tónika itt kertészkedett. Lassan-lassan igen szép kertecskét teremtett, sőt a mamája megengedte neki, hogy apró pénzből egykis üveg-házat is csináltasson a kényesebb virágok számára. Ez az üveges ház volt a Tónika büszkesége. Kicsike volt ugyan, de czélszerű és Tónika előre örült, hogy itt még tél derekán is lesznek nyíló virágai. No, most már vége ennek az örömeinek.

— Miért? Mi történt?

— Egy napon sétáról hazatérőben, néhány pajkos fiuval találkozott. Ezek évődve kísérték, Tónika pedig, aki indulatos leány, hevesen pattogva felelt nekik. Végül, mikor már közel volt a házhoz, mérgében követ kapott fel és megdobta a fiókat, aztán hamar besurrant és becsukta maga után a kaput. A fiúk így persze nem mehettek utána, de beröpültek ám a kövek, melyekkel dobálóztak. Segyszerre csak csörömpölni kezdtek a melegház üvegei; darabokra törve hulltak le. Es hiába igazítottatta meg Tónika, a boszu-lihegő fiúk mindig újra agyon-kövezték, úgy, hogy a mama végre elhordatta az egészet, azt mondván a zokogó Tónikának: »Akinek üvegből a háza, az ne dobálózzék követ.«

— Igaz. De hát, kedves nagymama, hogy illik ez mi reánk? Nekünk nincs üvegből a házunk, nem is dobálózunk követ.

— De igen, az imént tettétek, ámbár valóságos kő helyett szavakat használtatok, egymást hibáztatva. Csodálnám, Nellike, ha olyan nagy leány létedre meg nem értetted volna, amit elbeszéltem.

Nellike elpirult.

— De most már értem, kedves nagymama. Arra czéloztál, hogy ne lobbantsuk másnak szemére a hibáját, mert könnyen úgy fordulhat, hogy ő még nagyobb hibát talál bennünk.

— Ó, most már én is értem, szólt Sándorka, nagyot nevetve. Éppen olyanról szól ez, mint amikor Béla tegnap engem csufolt, hogy tintás az ujjam s apácska azt mondta neki: »No, Béla fiam, a te kezre is ugyancsak ráférne a szappan!«

— Ugy van, hagyta helyben a nagymama. Rövid szóval: a fazék ne csufolja kormosnak a lábast, mert ha tükör talál közel lenni, könnyen azt felelheti a lábas: »Nézd meg előbb saját magadat.«

— Persze, persze, szólt a szelid Piroska. De hát az a baj, hogy az ember ritkán ismeri jól a maga hibáját.

— No, az már igaz, bizonyítá Károly. Tapasztaltam a mult héten két pajtásomnál. Jenő, akinek falun laknak a szülei, pompás nagy diós-patkót kapott és dicsekedve mutogatta nekem és Bertinek; hanem mikor arra került a sor, hogy megkóstoljuk, olyan vékonyka szeletkét vágott nekünk, hogy papirosnak is beillett volna. A többit maga ette meg.

— Alig ha meg nem ártott neki, szólt közbe Nellike.

— Nem tudom. Az bizonyos, hogy másnap nagyon sápadt volt és fejfájásról panaszkodott. No de nem azért hoztam szóba, hanem Berti miatt. Berti szörnyen méltatlankodott és váltig emlegette, hogy a fősvényesség milyen csuf tulajdonság, meg hogy az egész iskolában nincs olyan torkos és fősvény fiú, mint Jenő. Hát biz' én ekkor meg nem állhattam, hogy ezt ne mondjam neki:

— Szó ami szó, Berti, de te alig ha vagy különb. Jenő legalább kóstolót adott. De te minapában egész csomó vajjas-pogácsát kaptál hazulról, mutogattad is, adni azonban meg csak kóstolót sem adtál senkinek, mind egy szálíg magad etted meg.

Nellike, Sándorka, Károly, Piroska, de még a nagymama is nevettek.

— Lám, milyen igaz a példaszó! jegyzé meg a nagymama. Bertinek üvegéből volt a háza és kövel dobálózott, de ugyancsak megjárta, mikor vissza is dobálták. Ez pedig rendesen megesik azzal, aki nagyon keresi másban a hibát, de a magáét nem akarja belátni.

— Ó, éppen ilyesmi történt e napokban a mi iskolánkban, szólalt meg Piroska. A tanító-kisasszony dolgozatainkat nézte át és nagyjából meg volt elégedve, de hozzá tette, hogy vannak ketten az osztályban, akiknél kárba vész minden fáradsága, folyvást igen hanyag, rendetlen a munkájuk.

Ekkor a mellett ülő Irénke oda sugott a tulsó szomszédjának:

— No, Mariska, ez neked szól. Most kikapasz!

Ugyan-ekkor a hátunk mögötti padból Vilma oda sugott Irénkének:

— Ez neked szól, Irénke.

— Nekem? Ugyan, hogy gondolhatsz

ilyen fonákságot? Igenis neked szól. Ugy ám, neked és Mariskának.

— Ó persze! Mariskára nézve igazad van, de a második bizony te vagy.

IDEGEN BÁBUK.

*JAJ de fura, ni ni ni!
Két bábuka, kínai.
Magyarul ha nem tudtok,
Itt hogy boldogulhattok?*

*És hogy hínak titeket?
Valjon mi a nevetek?
Tudom, hogy nem Marika,
Se Vicza, se Katika.*

*Am ne keseregjetek!
Margit játszik veletek.
Az aranyos Margittul
Megtanultok magyarul.*

A kisasszony szigorú hangon szólott közbe:

— Micsoda sugdosás az? Jobb lesz, ha ide figyeltek. Mert annyi sikertelen intés, figyelmeztetés után most már az egész osztály előtt kell kijelentenem, hogy a leghanyagabb, legrendetlenebb két leány Irénke és Vilma.

Bezzeg elvörösödtek a fülkök czimpájáig s azóta nem igen szeretnek találkozni Mariskával, de még egymással sem.

Piroska elbeszélése is mulattatá a testvéreket, de egyuttal kissé el is komolyodtak s Nellike felsőhajtott:

— Tulajdonképp kár nevetnünk... ki tud-

ja, jó magunk is nem esünk-e ilyen hibába?

— Bizony magam sem mernék jót állani értetek, mondá a nagymama. És hogy job-

ban megemlékeztek erről a beszélgetésről, mondok nektek egy kis mesét:

Egy éjjelen sugárzó angyal jelen meg egy ember előtt és így szólt:

— Kelj föl és kövess!

Az ember követte és nem sokára sötét barlangba értek, melyben ijesztő gúny-kaczagás, üvöltés, káromlás hallatszott s a sötétben tüzes szempárok villogtak, mintha ragadozó fenevadak leskelődnének prédára. És mind untalan mint ha kígyó tekerőzött volna a megrémült ember lábaira.

— Jaj, kegyelmes angyal, vezess el e borzasztó helyről!

— Ó nem! felelé az angyal. Csak nézz jól körül. Szükséges, hogy megtudjad, milyen gonosz lakosai vannak e helynek.

Kévsz idő múltán a megrémült ember szeme megszokta a homályt s a rémület helyett nagy szégyenérzet lepte meg, mert ráismert a helyre.

— Ó! Hiszen ez az én szívem, tele gonosz indulatokkal! Hála neked, jó angyal, hogy megmutattad. Rajta leszek, hogy szívem ezen túl ne legyen sötét barlang. Kiirtom belőle gonosz lakosait.

No's, mit gondoltok kis mesémről? végzé a nagymama.

— Eszemben fogom tartani, szólt Béla. Nem fogok kövel dobálózni, mert aligha nem magam is üveges házban lakom.

— Én sem fogom kormosnak csufolni a lábost, mert talán magam is kormos bögre vagyok, mondá Nellike.

— De mi is követni fogjuk a bölcs szabályt, mondák a többiek.

— Nagyon helyesen, kedveseim, fejezte be nagymama a csevegést. Mindnyájan üveges házban élünk, a mi szívünk az s hibák lakoznak benne. Egyiknek ez, másiknak az a gyarlósága. Mielőtt tehát más valakit becsmérünk, vizsgáljuk meg a saját szívünket, valjon magunk mentesek vagyunk-e attól a hibától? És ha hibát akarunk irtani, ne a másén kezdjük, hanem a saját magunkén.

A KIS LANTOSOK.

(Képpel a czimlapon.)

*IDEGENBŐL idegenbe járuak mi,
Ha nincs földél, bokor alatt hálunk mi.
Erdön-mezőn vezet a mi utunk át —
Kis madártól tanuljuk a muzsikát.*

*Sokszor bizony messze érünk csak tanyát,
Igy vándorlunk sziklán, tüskön-bokron át.
Loránt öcsém, dalnok-társam ki-kidől —
Kérnék neki ágyacskát, de nincs kitől.*

*Hát ilyenkor meg-megállunk, pihegünk,
Vén hársfának árnya alatt pihenünk.
Testvérkémet karjaimmal átfonom,
S mint a párnán, elszenderül vállamon.*

*A csüggedést vig ébredés követi,
Rövid álom után szemét fölveti,
Vigan néz szét, talpra ugrik, dalra gyujt,
Elfelejtí fáradtságát, el a bút.*

*»S most előre Lorántom!« — így biztatom —
Ott a völgyben int felénk egy kis torony.
Templom tornya, vidám falu alatta:
Majd kerül ott fillérke és falatka.*

*A faluban tárt nagykaput érünk mi,
Vendéglátó udvarába térünk mi.
Gítárszóval énekeljük kis dalunk' —
Mert mi ketten vándor lantosok vagyunk.*

DELIKE ÉS LILIAM.

— Tündérmese számos képpel. —

(Folytatás.)

VII. A második terv vége.

MIALATT a bagoly és Liliom a szabadító utra készülődtek, Delike nagy szorongásban és aggodalomban töltötte rabsága idejét. Mert tudta már, hogy újabb kísérletet tesznek megszabadítására.

Mikor az örök már el voltak altatva és el is távolítva, a patkányok pedig elnyar-

galtak h iradás végett, a mákvirág, a hernyó és a makktálacska nagyon megszánták a csüggedten ott ülő Delikét és megvigasztalták, tudtára adván, hogy már közel a menekülés, minden jól el van rendezve.

— Csak maradj nyugodtan, csöndesen, hogy el ne áruld a tervet. Mi fel nem oldhatjuk bilincseidet, azt csak tündér teheti; de a jó kis Liliom nem sokára itt lesz és megszabadít.

— Ó, az a kedves jó Liliom! Én megbántottam és mégis mennyit küzd és fárad érettem! sohajtá Delike. De szabaduljak ki csak!...százszorosan meghálálom jószágát. Csak jöjjön már!

— Légy türellemmel! Messze van ám nagyon!

Könnyű volt azt tanácsolni, hogy legyen türellemmel, de nehéz volt Delikének megfogadni. Mióta

tudta, hogy segítség közeledik, kínos nyugtalanság lepte meg.

— Ó, csak már itt volnának! Megint közbe jöhet valami, ha sokáig késnek.

Késni pedig azok bizony nem késtek, mert a jó kis Liliom maga is épp oly türelmetlen volt, mint Delike. Mikor fölült a bagoly hátára, sürgetőleg, biztatólag mondá:

— Kedves bagoly, de nagyon iparkodjunk ám, hogy mentül előbb ott legyünk. Röpülj oly gyorsan, amint csak tudsz.

A bagoly, hátán a tündérkével, bölcsen megrázta a fejét.

— Akkor nem érnénk oda. Aki tulságos gyorsasággal indul, hamar kimerül és kidől. Bíz csak rám, ott leszünk idején.

S a derék bagoly pihenés nélkül szállt, folyton szállt szigán nem tehetett róla, ha nem haladt oly gyorsan, mint azt ott messze Delike kívánta, kinek most minden perc végtelen hosszú óráknak tetszett.

— Ó, mégsem jönnek! Ó, ha az örök felébrednek!

Végre, végre erős szárnyuhogás hallatszott s a következő percben a bagoly leereszkedett Liliommal éppen Delike mellé.

— Gyorsan,

gyorsan, míg az örök fel nem ébrednek!

Az örök nem ébredtek föl, de történt más baj, még nagyobb.

A furfangos Árnyék király, mióta tudta, hogy Delikét ki akarják szabadítani, résen állt. Nem csak három őrt rendelt a fogoly mellé, hanem időnként még külön felügyelőt küldött ki ellenőrzésre, valjon

... FÖLÜLT A BAGOLY HÁTÁRA.

az örök pontosan teljesítik-e kötelességöket?

Egy ilyen felügyelő-kis manó, amint eljárt a dolgában, rábukkant az elaltatott örökre, kik még ekkor is javában aludtak, mind-egyik külön, külön. Rázta, költögette őket, de hiába.

— Ohó! Itt valami hiba van. Jelentemem köll a királynak.

És így történt, hogy épp mikor Liliom leszállt a bagoly hátáról és hozzá akart fogni a Delike bilincsei megoldásához, egyszerre csak koromsötétség támadt, rémes zúgás, dörgés hallatszott, fagyasztó szélvész sivitott, közben pedig Árnyék király haragos szava ilyképen:

— Hah, te vakmerő Liliom! Be mertél törni országomba? Jaj neked! Juss tehát te is testvéred sorsára, oda, ahonnan nincs szabadulás!

Erre még szörnyűbb szélvihar kerekedett és Delike érezte, hogy a szélvész fölkapja és viszi... el a sötét éj tengerébe! Liliomot is fölkapta, de csak egy pillanatra. Mert a tündér-királynő kimérhetlen messzeségből is örködött. (Lásd a képet a 265. l.) Ott termett és megsuhogtatta virágos varázs-veszejét.

— Vissza, Árnyék király! Jól tudod, hogy nem szabad érintened azt, aki jó és nemes!

A kedves kis Liliom ezt már nem látta és nem hallotta, mert ijedtében egészen elkábult, mikor a forgószél megkapta. Annál inkább csodálkozott, midőn más nap reggel fölébredt és otthon találta magát, a szép kertben, régi kedves virág-kelyhében.

... RÁBUKKANT AZ ALVÓ ÖRÖKRE.

VIII. A pókmester.

Ott ringatózott Liliom a maga kedves otthonában, de éppen nem vidáman.

— Én megmenekültem... bizonyosan jó királynőnk mentett meg... de hát szegény Delike! Ó most már alkalmasint veszve van... az a gonosz Árnyék király talán a sziklák mélyébe, vagy a tenger fenekére rejtette. Hiába minden fáradozásom!

Csüggedten, szomoruan gondolt rá, hogy most már csakugyan le kell mon-

danía új kísérletről, mert azt ki nem találhatja, hogy Árnyék király hová rejtette el Delikét.

— Nincs már itt más hátra, csak hogy elsirassuk szegény testvérkémet!

— No, az is szép! De nem hiszem, hogy Delikének sok haszna legyen belőle, szólalt meg egy vékony hangocska.

Liliom meglepetve nézett szét. Csakhamar meglátta, ki beszélt. Egy virágbokor tövében üldögélt (Lásd a képet a 266. lapon) egy piczike alak s Liliom mindjárt ráismert,

hogy ez tündér-testvérke, csakhogy idegenből való; még sohasem látta.

— Kissé gunyosan szólta a szavad, testvérem, felelt Liliom szeliden. De te is máskép

... A TÜNDEK-KIRÁLYNŐ ... ÖRKÖDÖTT. (Lásd a 264. lapon.)

beszélnél, ha tudnád az én nagy szomorúságomat.

— Tudom, hallottam a híret, milyen nagy dologra vállalkoztál. Nem hittem,

azért jöttem ide és csakugyan, az egész nagy dolog, amire készülsz, az, hogy sirni fogsz.

— De mikor két kísérletem dugába dőlt! És csak az lett belőle, hogy szegény Deliké-

nek mindegyik után rosszabbra fordult a sorsa!

A kis vendég erre nem felelt, hanem hirtelen azt kérde:

— Tudod-e, ki vagyok én?

— Nem tudom én.

— Én a pókmester vagyok, a pókok az én tanítványaim és engedelmes szolgálaim.

— Nem irigyelem téled. Gonosz, kegyetlen teremtések. Első kísérletünket egy pók árulta el.

— Hamis jószágok, az igaz. De megtanultak valamit, amivel aztán különbek még náladnál is.

— Ugyan! És mi az?

— Nézegesd csak, mikor hálóját szövö a pók. Már kész, mikor jön nagy szélvihar és széttépi. Pókom újra kezd, elkészíti. Jön egy pajkos fiu, letépi. Pókom megint újra kezd, elkészíti. És így tovább, ötször, hatszor, tizszer is. Teszi pedig,

mert van egy tulajdonsága, melynek neve: *Kitartás*. Te két kísérlet után abba hagyod a dolgodat és beéred a sirással.

— Ó, de mikor nem tudom, mihez fogjak! Bizony a te pókod sem folytatná ilyen esetben a munkáját.

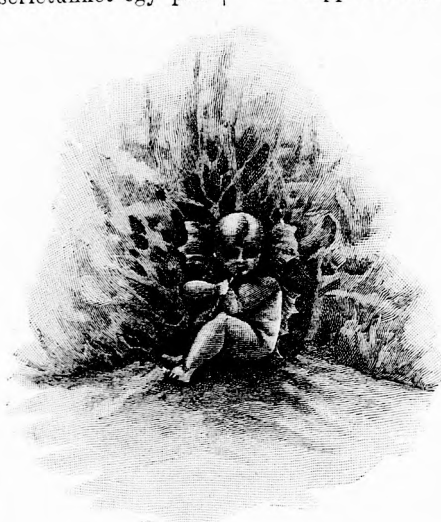
— Mindjárt meglátjuk, testvérkém. Teszek egy kis próbát, amelyből tán hasznod is lehet. Jőjj csak velem, elmegyünk a nagy, barna pókhoz.

Elmentek s a pókmester így szólt:

— Pókocskám, szeretnék nagyon magasra fölemelkedni, de az én kicsi szárnyam nem sokat bír. Tehát kapaszkodjál föl valahová magasra, ereszsz szálát, bocsátkozzál le, aztán fölemelsz engemet magaddal.

— Ó, ha nagyon magasra jutsz, szólt Liliom, szétnézhetnél, nem látod-e valahol Delikét.

— Épp arra gondoltam.

... VIRÁGBOKOR TÖVÉBEN ÜLDÖGÉLT.

(Lásd a 265. lapon.)

Ez alatt a barna pók már felmászott egy magas fára, a tetejéről hosszú szálon leereszkedett, aztán fölemelte a pókmestert és vissza fonta magát a magasba.

— Nem elég magas, szólt a pókmester. Nem látok semmit.

— A pók felmászott egy magas vár-toronyra s oda emelte föl mesterét. De ez megint csak azt mondta:

— Nem elég magas. Nem látok semmit.

A pók nem csüggedett. Fölmászott a legmagasabb szikla-csucsra és oda húzta föl a pókmestert. Ez sem volt elég.

— No, pókocskám, már úgy látom, nem boldogulunk. Bizonyosan bele is fáradtál már, szólt a pókmester.

— Azzal ne törődjél, felelt a pók. Inkább nézzünk szét, honnan huzhatnánk föl még magasabbra. Ahá, tudom már!

Nézd, a hold sarlója épp most emelkedik fölfelé ott a nagy hegy-csucs mellett. A csucsról talán át tudok rá ugrani. Az már csak eléggé magas lesz?

És hogy, hogy nem: de megtette és felhuzta a pókmestert egészen a felhőkbe!

Mikor a kis pókmester vissza került, így szólt Liliomhoz:

— Mezőn, erdőn sehol sincs nyoma Delikének. Hanem messze, igen messze, emerre jobbra a tenger fölött nagyon nyugtalanul röpködnek a sirály-madarak, talán jó volna, ha oda látogatnál el.

Ezzel Liliom nem lett sokkal okosabb. Talán ott van Delike, talán nincs. Hanem mikor még tovább akart tanácskozni a kis pókmesterrel, nem találta többé. Eltűnt.

— Talán királynónk küldötte volt, hogy újra neki bátorítson, gondolá Liliom. Csak tudnám, jót tanácsolt-e?

Egész nap töprengett s ezzel aludt is el. Vagy tán nem is aludt? Mintha valósággal ellátott volna végtelen messzire, egészen a tengerig... (Lásd a képet a 268. lapon.) Látta a tenger tündereit, amint nagyon nyugtalanul hánykódtak a hullámokon... és hallotta a sirály-madarakat, melyek röptükben panaszosan mondák egymásnak:

— O. ó! Rettenetes! Sziv-szagató! El kell költöznünk innen! Nem hallgathatjuk annak a szegény Delikének a kétségbe esett sohajtozását, siránkozását! Egészen szomoruvá tesz mindent!

Liliom, mikor fölébredt, nem habozott többé.

— Ezt a tündérkirálynő sugta... megyek, megkísértem harmadszor is. És addig nem térek vissza, míg Delikét ki nem szabadítom.

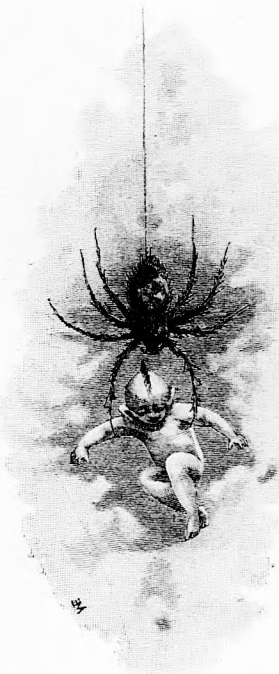
Megindult abban az irányban, amerre a kis pókmester a tengert mutatta. Néha-néha egy kis segítséget is kapott, hogy gyorsabban jusson előre. Egy nagy darázs sokáig vitte a hátán, ez aztán átadta a dongónak. Majd meg a mókuska vette a hátára és ugyancsak szaporán haladt vele, de bizony hamarosan le is tette, mikor egy diófához értek.

— Itt dolgom van. Most már menj gyalog tovább.

Messzebb vitte a nyulacska, aztán hol az

egyik, hol a másik madárka, úgy hogy igazán gyorsan haladt. De azért a hetedik napon is még csak erdőn, mezőn járt, a tengernek nyoma sem volt, de még folyónak sem, mely a tenger felé vezesse.

— Nem baj, gondolá. Csak kitartás! Eljutok oda. Csak kitartás!

... FELHUZTA A FELHŐKBE.

IX. Az utvesztőben.

A hetedik napon este Liliom egy barátságos uti-lapu nagy levele alatt pihent. Már jó sort aludt, mikor egyszerre csak arra ébredt föl, hogy valaki a nevéen szólítgatja.

— Liliom!

Kedves Liliom, nem vagy itt? Nekem pedig azt mondták, hogy itt találalak.

— Itt is vagyok, felelé Liliom. Ki keres?

A sötétben nem láthatott semmit. De a hang újra megszólalt:

— Én vagyok, az egér! A tündérkirálynő küldött izenettel hozzád. Tudod, a királynő szeret minket, egérkéket.

— Ó, az én kedves jó királynőm! Mindig gondol reám! És mit izen?

— Azt, hogy ha megakadsz, fordulj a hollóhoz, az majd utba igazít.

— A holló? Ez a komor madár rendszeren nem igen jó barátunk. No, de ha a király-

nőnk izente, akkor rendben van, majd fölkeresem, mihelyt megvirrad.

— Ó nem! Rögtön fogsz indulni! Üljetek hátamra, elviszlek. Reggel otthon köll már lennem.

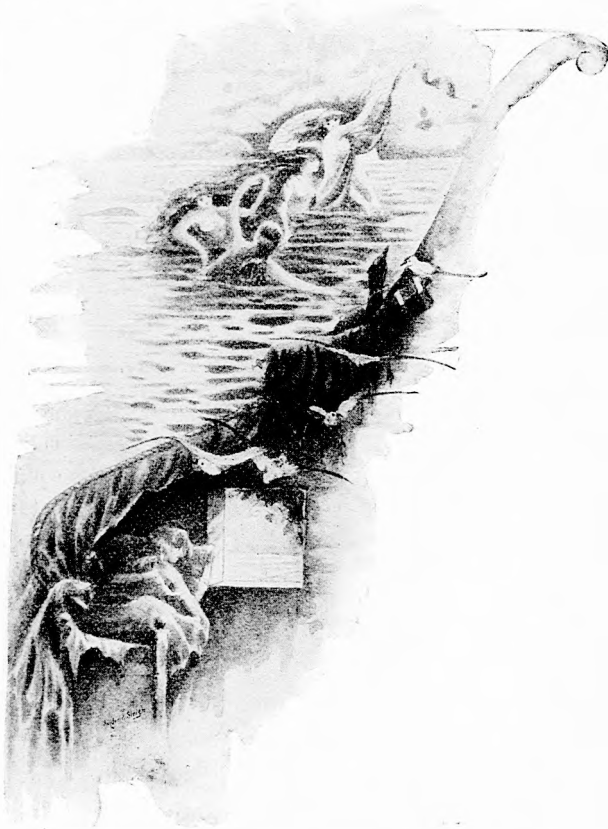
Liliomnak, mi tagadás, nem volt egészen kedvére ez a dolog. De ha a tündérkirálynő tanácsolja, meg köll tenni. Fölült tehát az egér hátára s egyszerre csak azt érezte, hogy az egér magasra fölrepül vele a levegőbe.

— Jaj, mi ez? Hiszen te nem vagy egér, te nem vagy a mikedves állatkánk!

— Már hogy ne volnék egér? Ha nem is éppen olyan, aki csak gyalog tud járni, hanem bőregér, denevér. Csak örülhetsz, hogy

nem gyalog megyünk.

Liliom bele nyugodott, mert a tündérkirálynő bizonyosan jól tudja, kit küldött. Jó ideig röpültek s nagy erdőbe értek,

... MINTHA ELLÁTOTT VOLNA A TENGERIG.

(Lásd a 267. lapon.)

aztán vad sziklák közé, végre pedig be egy barlangba. Itt koromsötétség uralkodott, de a denevér nagyon jól tudhatta a járást, mert tétovázás nélkül gyorsan röpi előre még sokáig. Végre kissé derengeni kezdett, pedig még benn voltak a barlangban s Liliom látta, hogy egy óriási vas-kapuzhoz értek, mely roppant lakatokkal volt lezárva. A kilincsén pedig egy nagy holló ült. Ennek közelébe bocsátkozott alá a denevér és Liliom leszállhatott.

Nem valami barátságos hely volt s a holló is olyan furcsán pislogott, hogy Liliom az első pillanatban szinte megborzadt tőle. De el volt tökéelve, hogy most már semmitől sem fog vissza rettenni. Báttran oda lépett tehát a holló elé és kérde:

— Te vagy az a holló, akihez engem a tündér-királynő utasított?

— Láthatod, hogy én vagyok a holló.

— És meg tudod mutatni az utat, amelyen eljutok szegény Delikéhez?

— Meg.

— Ó, kérlek szépen, mutasd meg hát!

A holló felröppent a kilincsről s így szólt:

— Ezen a kapun köll bemenned. Ezen túl van az ut, mely czéledhoz vezet.

— Jaj, hát hogy jussak itt be? Nem birom én ezt kinyitni! Segíts meg, jó holló!

— No, mivel oly szépen kérsz, azt is megteszem. Nem is nehéz különben.

Neki röpi a kapunak, a csőrével rávágott sorban minden lakatra, aztán magára a kapura is. A lakatok nagy csőrömpöléssel hullottak le s a kapu nyikorogva, lassan föltárult.

— Ime, nyitva az ut, szólt a holló.

A kapu napfényes, szép tájra nyílt és Liliom ugyancsak örült, hogy a sötét

barlangból kijuthat. Szépen megköszönte a holló tanácsát és segítségét, aztán új reménnyel eltelve sietett utjára.

Amint a kapun kilépett, egyenes, sima utat látott maga előtt. Jobbra-balra szép zöld sövény szegte be az utat, akár csak valami sétatéren. Egész öröm volt ezen a szép uton végig sétálni.

— Ez pompás! gondolá Liliom örömmel. Itt el sem lehet tévedni. Jaj, milyen rossz voltam, hogy gyanakodni tudtam arra a szegény denevérré, meg az öreg hollóra!

Mert csakugyan nem egészen nyugodt, teljes bizalommal nézte a denevért, aki eleinte egérekének mondta magát; sem a hollót, aki oly gunyosan nézett rá. De most már megnyugodott és ment-mendegélt, amely szaporán csak birt. Az ut mindig egyenes maradt, de kissé szűkebb lett, kétoldalt pedig a sövény oly magas és sűrű, hogy nem lehetett keresztül látni. Mint ha két magas fal közt járt volna.

Órákig ment már, de az ut csak egyforma maradt. Már nagyon elfáradt s nagyon kívánta, bár eljutna már ennek az egyenes utnak a végére!

Végre el is jutott. De nem volt benne köszönet.

Mert az egyenes ut egyszerre csak véget ért. Liliom meghökkenve látta, hogy nem csak oldalt, hanem szemközt is magas, sűrű, tüskés sövény emelkedik, olyan vastag, összefonódott ágakból, hogy lehetetlen volt keresztül hatolni.

— Ó, hát most már mit tegyek? Ez nem lehet az igazi ut... Emlékszem, láttam egy helyen az ut elágazását. Bizonyosan arra kellett volna mennem. Már hiába, vissza kell oda térnem.

Megfordult és ment-mendegélt. Nagy sokára eljutott oda, ahol a sövényben egy kis nyílás látszott. Oda fordult be s egy új, az előbbinél keskenyebb, de szintén beszegett utra jutott. Bizakodva indult neki s ment, sokáig ment, míg egyszerre csak ez az ut is elfogyott, ezt is olyan áttörhetetlen sövény zárta el.

— Ez sem az igazi ut. Vissza kell fordulnom.

Vissza fordult s jobbra-balra nézelődve, megint talált egy oldal-nyílást és egy még keskenyebb utat, úgy, hogy itt már alig fért el a két tövises sövény közt. Ez az ut aztán úgy ért véget, hogy három felé is elágazott. Szegény Liliom szinte megzavarodott, de végre neki indult az egyik utnak. Ez jobbra-balra kanyarodott és minden kanyarodásnál három felé ágazott; Liliom a saját lába nyomairól látta, hogy minduntalan vissza került arra a helyre, ahol már volt, vagy viszont olyan uton járt, amely hirtelen véget ért, úgy hogy vissza kellett fordulnia. Minél inkább iparkodott kijutni valahová, annál inkább bele bonyolódott. Már végkép kimerült és többé nem lehetett kétsége: gonosz utvesztőbe került, ahonnan talán soha sem talál ki!

— Ó! Most már értem! Nem a tündérkirálynő küldöttje volt az a gonosz denevér! Ő is, a holló is a ravasz Árnyék király szolgái és az volt a czéljok, hogy elcsaljjanak a helyes utról, hogy soha se találják rá Delikére!

Csüggedten rogyott a földre és nagyot sohajtott.

— Sikerült a gonosz tervök! Nem csak Delikét ki nem szabadítom, hanem magam is rab lettem!

Amint így búsult, egy gyikocska suhant el mellette s a sövény alól vissza nézve, mondá:

— No már ez furcsa! Tündérke, és busul, sír!

— Hogy ne, mikor törbe csalt az az ármányos Árnyék király, megfogott ebben az utvesztőben!

— No, az már bizony baj. En azt hittem, hogy igaz, tiszta jó tündérkével nem daczolhat Árnyék királynak semmi-féle műve.

A gyikocska eltűnt, Liliom pedig talpra ugrott.

— Hallottam én is olyasmit... de hogyan birkózzam meg ezekkel a rettenetes sövényekkel?

Csak úgy próbakép megfogta a tövises sövényt, hát azt érezte, hogy — nem fog semmit. Mintha csak füst, pára volna az egész.

— Próbáljuk meg! Hatoljunk keresztül!

Elszántan neki indult a sövénynek, mely elzárta az utját s ime... amint érinté, szétfoszlott az egész, mint ködkép a nap-sugártól. És Liliom örvendezve jutott ki egy ismeretlen tájra, mely nem volt többé csalóka ködkép, hanem igaz valóság. Csakhamar egy nagy folyóhoz ért s ennek a partján megpihent.

(Vége következik.)

SÉTA PÁROSAN.

— A »Kis Lap« 48-dik színes műmelléklete. —

— SZELID őszi napfény ömlik el a réten, vissza varázsolja a nyarat elébem s hívogat sétára, mintha azt suttogná: »használd fel az időt, mert már nem tart soká, jön a dér, rá a fagy s hó is lesz majd, itt a téli zord időben.« Itt vagyok hát és a mezőt vígan járom s velem együtt ked-

vencz sétálgató párom. Nevetett a bátyám, hogy: »Ni, két libuska.« De mi azt nem bánjuk, ugy-e nem, libuskám?

— Gígom-gágom, én nem, ha te nem, aszszonykám. Nem csoda különben ha össze tévesztnek, szép fehér ruhácskánk van mind a kettőnknek. Nagyon hasonlítunk egymáshoz.

— Ugy véled? Tehát össze illő pár vagyok én véled?

— Egészen! Csak hogy én azt szeretném nagyon, ha nem vezetgetnél ezen a szalagon.

— Hisz az nagyon szép!

— De nagyon kényelmetlen! Nem engedsz kedvemre a fűben legelnem, csak huzogatsz odább, pedig szó ami szó, a füvecske... kóstold meg csak! Jaj milyen jó!

— Köszönöm libuskám, de nem élek veled.

— Hát engedd, hadd szedjem én a begyem tele.

— Bajos lesz, mert nagyon sokáig tartana; mire jól lagnál, a nap is leszállana és én megéhezném. De mondok egyebet: azt hiszem, eddig már sétáltunk eleget, forduljunk hát vissza, otthon leszünk mindjárt és meglásd, libuskám, ott jobb ozsonna vár. Én kapok kávécskát, te pedig kapsz kövér, édes kukoriczát, amennyi beléd fér.

— Gígom-gágom, így már jó lesz! Hát siessünk! Te fuss, én röptülök s hipp-hopp!... otthon termünk.

A VÉN TAPLÓ ESETE.

— Állatmese. —

KÜZKÖDÖTT magával a Tapló, a vén házörző eb, hogy mérgesen fölgorjék-e, vagy szundikáljon?

A házikója előtt ugrált egy pár éhes veréb, kerülgetve az ételmaradékot, mely Taplónak már nem kellett. Nagyon jól lakott és most szundikálni kezdett.

— Ugy-é, kedves jó Tapló, megengeded, hogy egy kicsit csipegessünk a taladból? Olyan éhesek vagyunk! szóltak a verebek.

Taplónak kedve lett volna kirohanni a kis koldusokra. De lusta volt.

— Ha kimozdulok, kiverem az álmat a szememből; pedig nagyon jó lesz most szundikálni. Ezek a kis éhenkórászok ugy sem mernek közeledni.

Elaludt és nagyot aludt. Mikor fölébredt, látta, hogy az étele ott van, a verebek aligha nyultak hozzá. Nagy meglepetésére azonban hallotta, amint a ház tetején így csiripelnek a verebek:

— Ó, az a derék Tapló! Olyan nagy-lelkű! Olyan jószívű! Pompásan megebédeltünk nála, nagylelkűen megengedte. Nincs derekabb eb Taplónál.

A dicséret nagyon furcsán esett Taplónak. Érezte, hogy nem érdemli meg, mert biz' ő nem volt nagylelkű.

— Hm! Pedig lám, lehettem volna. Csak a fölőselegemből csipegettek a szegény kis éhezők és számomra még bőven marad. Nem érdemeltem meg a dicséretet, de meg fogom érdemelni. Hisz' akinek fölősege van, oly könnyen tehet jót és szerezhethet magának benső megelégedést, hálát és dicséretet.

KOCZKA-REJTVÉNY.

A	A	A	B
E	E	É	É
K	K	L	L
N	N	N	N

Ezek a betűk úgy helyezendők el, hogy a sorok balról jobbra és fölülről lefelé olvasva egyformán jelentsenek:

az első sorban: férfi nevet;

a második sorban: a dal másik nevét;

a harmadikban: határozó szót;

a negyedikben: bányászok munkája helyét.

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Kis mesekönyv“.

Grimm testvérek nyomán. (A „Forgó bácsi könyvtára“ című sorozat egyik önálló, kötete.)

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLVII. köt. 15-dik számában közölt rejtett példaszó megfejtése:

Sas, tolvaj, Rába, hér, szán, tojás = Lassan járj, tovább érsz.

Helyesen fejtették meg: Fábry Médi (?), Würth Paula, Schomann Jozefina, Baum Miklós, Rosenberg Antal, Hirschler Jolán, Nátafalussy Béla, Deutsch Erzsike és Frigyes, Frey Irma, Kováts Gizella, Rothfeld Vilma, Juliska és Márton, Áchim Mariska, Fáy Erzsi, Bleuer Etelka, Mérey Ágosta, Unger Béla és Ervin, Salamon Gyula és Ernő, Csizék Ilona, Stancsa Miczi, Emike és Gyula, Timon testvérek, Schiesinger Anna, Havas Margit, Diamant Rózika, Löbl Paula és Irma, ifj. Bolyó Károly és Pálma, Bartók Bella, Nékám István és Ervin, Botka Irma, Ember Pista, Szöllősy Marietta és Adika, Barnafly Böske, Schwarz Magda és Bandi, Freyler Editke, Várady Bözsike, Waigand Róza, Jánosi Ida és Anna, Sárkány testvérek, Onodi Ferencz, Szél Kálmán, Katrénnyák Mariska, ifj. Tormay Béla, Winkler Edith és Margit, Gonda Lajos, Krausz László, Ravasz Gizi, Tomcsányi Edith, Witt Leczika, Rózsa Szeréna, Michalik Ilonka, Hedry Margit, Schwarz Magda és Béla, Flór Annuska.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Kováts Gizella*, Budapest (I. ker.), kinek a jutalom-könyvet (*Virágcsokor*), elbeszélések és költemények; emlékül jó gyermekeknek gyűjtötte *Fűssy Tamás* a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« XLVII. köt. 14-ik számában foglalt rejtvény megfejtését még beküldték: Várady Bözsike, Kiss József és Béla, Weisz Ilona és Ödön.

KOSSUTH LAJOS SZOBRÁRA.

Ujabbán adakozott Horváth Gábor 1 frt. Köszönet a nemes adakozónak. Az adományt rendeltési helyére juttatom.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Kocsis Bandika. Ha annyira érdeklődöl a fiatal szerb király, *Sándor* iránt, aki e héten Budapesten járt: érdekelni fog az is, hogy az ő egykori nevelője a magyarhoni *Zmaj-Joánovics*, a jeles szerb költő, a »Kis Lap«-ot annak idején számonkint fordította le az ő növendéke számára, úgy, hogy közvetve ő szerb fölsége is olvasója volt a »Kis Lap«-nak. — **Paukovich Szerena.**

Minek a közlését ígertem meg neked, kis lányom? Ha rejtvényféle, akkor be van sorozva; s hogy késik a megjelenése, ez onnan van, mivel igazságos rendet köll tartanom az elfogadott küldemények közlésében. — **Katrénnyák Mariska.** A feladványokból egyet itt fogtam. — **Weisz Ilona és Ödön.** Azt a kísérletet már egy régebbi kötetben közöltem; de már akkor is nagyon ismeretes volt. A rejtett közmondást magát nem küldték be, csak az egyes szavak megfejtését. A kiadó-hivatal intézkedni fog. — **Ember Pista.** Majd tavasszal, ha szóba kerül, küldjed be újra. — **Havas Margit.** Kívánom, hogy a jó pusztai levegő bajodat elmulassza. Várok is aztán tőled fris, vig levelkét. Ügyedet elintéztam. — **Baum Miklós.** Az első szónál, minden további fáradozás nélkül, rögtön rá lehet nyitni az egészre. Kevésbé ismeretes mondást szerkesztél meg találos mesévé. — **Salamon Gyula és Ernő.** Vége vége szakad mindennek. De majd fordul még alkalma, lesz ismét kalandos elbeszélés, amannál talán még érdekesebb. — **Markó Árpád.** Kiadom a metszőművésznek s besorozom. — **Mérey Ágosta.** Nyilván-tartom adott ígéretemet. A váratlan tömegben rám szakadó sok minden egyéb munkától nem térhettem hozzá. Addig is: üdv és szerencse! — **Rosenberg Antal.** Nagyon, nagyon régi tréfa az. De ha ismeretlen volna, sem közölhetném a »Kis Lap«-ban, mert annak megfejtéséhez matematikai ismeret szükséges. — **Botka testvéreknek** üzeni *Botka Irma*, hogy lakása: Eger, Bethlen-utca 18. sz. — **Seethal Elma.** Az indián-történet való eseményeknek alapszik. Nem egy, de száz ilyen példája volt a küzdelemnek a telepítvényes fehér-bőrű s a bennszülött vörös-bőrű törzsek között. — **Szöllősy Marietta és Adika.** Sohase fáradjatok elbeszélések szerkesztésével! Az az én gondom. Gyakorlatkép azonban ha foglalkoztok vele, örvendek rajta. — **Vuskits Ilonka.** Atadtam a rajzművésznek s besoroztam. — **Korösy Margit.** Furcsát írsz te nekem. Azt mondd: »Szeretném megnyerni a könyvecskét. Irja meg Forgó bácsi: megnyerem-é? De biztosan!« Csak nem hiszed tán, hogy tőlem függ, kit ér a szerencse? Hiszen azért húzás! — **Fritse Erzsike.** A hozzám küldött levélbélyegeket, mint a »Kis Lap« mult heti számából is megérthetted: egy szorgalmas szegény tanulónak juttatom, ki azok árából iskolai könyveinek egy részét szerzi be és ha különösen bő a szüretje, egy pár csizmacskát is vesz magának télire. Így, ugy-e bár, örömet mondasz le kívánságodról? Kis festményedben örömmöm tellett s el is tettem a »Kis Lap« muzeumába.

A »KIS LAP« minden kötetéhez díszes színnyomatu bekötési táblák kaphatók. Egy bekötési tábla ára 60 kr. A »Kis Lap«-nak fél évi folyamából telik egy kötet. Megrendelő cím: *Athenaeum könyvkiadó-hivatala, Budapest, Ferencziek-tere 3.*

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi.* Szerk. és kiadóhivatal: Budapest, Ferencziek-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület. Nyomtatja a kiadó tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.